07/03/2023

Владика Јован: Верујмо и чувајмо веру нашу да би она чувала нас

У Недељу Православља, 5. марта 2023. године, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски г. Јован служио је свету архијерејску Литургију у Саборном храму у Крагујевцу

Пошто је прочитано јеванђелско зачало, беседио је протојерej-ставрофор др Зоран Крстић, ректор Богословије Свети Јован Златоусти:

– Браћо и сестре, период Великог поста у коме се налазимо је изузетан, али и благословен период у годишњем литургијском циклусу. На неки начин, он је издвојен и посебан. Треба да имамо у виду да нису сви дани исти, нити су сви периоди исти. Ни дани у седмици нису исти онако како их ми хришћани посматрамо – недеља се издваја као дан Васкрсења Господњег. Тако је исто у годишњем циклусу период Великог поста изузетан.

Ово вас подсећам јер наш свакодневни живот има тенденцију да све то стави у исту линију, да нам сваки дан буде исти и да више не разликујемо понедељак од недеље, пролеће од јесени, празник од радног дана... Као хришћани морамо водити рачуна о тим периодима. Сада смо већ закорачили

у тај изузетни период Великог поста. У овом периоду смо сваке године позвани да живимо макар мало другачије од онога како живимо свакодневно. Црква нас у овом периоду интензивно позива да мало обратимо пажњу на наше животе; да обратимо пажњу на наш подвиг, пре свега.

Подвиг је појам који је, такође, карактеристичан за време Великог поста. Он делује као застарео, јер тешко да ће неко ко нема посебне везе са Црквом знати о чему је реч. Ако будемо говорили о томе да је подвиг неопходан, да подвигом живе хришћани, онда се заиста налазимо пред недоумицом шта треба да урадимо. Браћо и сестре, сигуран сам да смо сви ми овде сабрани претходну недељу провели у посту. Ето једног подвига! Сви смо се ми добровољно, слободно, не зато што смо натерани, одрекли одређене врсте хране коју, претпостављам, сви волимо. Желео бих да вас подсетим и на неке друге врсте подвига. Није само избегавање хране одређеног порекла подвиг. Постоје и друге врсте подвига, можда и значајније.

Поменућу само једну. У молитви Светог Јефрема Сирина, која је тако карактеристична за Велики пост, између осталог се каже да нам Господ не дарује духа празнословља. Да ли то што ћемо водити рачуна шта говоримо у овом периоду јесте подвиг? Засигурно! Обратите пажњу на то колико речи има око нас. Непрестано нас бомбардују најразличитијим речима и појмовима. Сви имају нешто изузетно важно да саопште, али ипак важно само тог трена. Наредног дана се нико неће сећати о чему је било реч. Када има толико речи, онда то означава инфлацију. Старији међу нама сећају се како је у време инфлације изгледало када новац губи вредност. Сада живимо у време инфлације речи. Није важно да ли су истините или не, важно је да се речи изговарају…

Тако гледано, зар није подвиг да поставимо брану бујици речи? То је управо дух празнословља. Када нешто желимо да кажемо, нека то буде смислено и нека то буде наше мишљење, а не да говоримо данас једно, а сутра друго.

У наше дане непрестано слушамо о различитим врстама оружја. Заборављамо да је реч најјаче оружје. Кроз историју, реч је убила много више људи него што је то било какво оружје. Дакле, сви се ми, из различитих разлога, сећамо речи које су нам људи упутили, па се тим речима радујемо, а много чешће нас боле речи које смо чули. Зар мислимо да и ми сами нисмо изговарали речи које су повређивале друге људе? У овом периоду, Црква нас позива да не празнословимо, јер ћемо за сваку нашу реч дати одговор на Страшном суду. Дакле, пазите браћо и сестре, Јеванђеље каже да је то свака реч.

Најзад, неколико реченица бих хтео да вам кажем о томе куда нас води подвиг. Можемо да говоримо о подвигу, али опет остаје питање чему то. Зашто да постимо, пазимо о чему говоримо, обуздавамо страсти? Данашњи празник, Недеља Православља, има смисао да Црква до дана данашњег исповеда да је Исус син Маријин, Син Божији. То је најважнија ствар куда нас подвиг води. Ми хришћани улазимо у Цркву оног тренутка када исповедимо да је Исус Син Божији. Дакле, не било какав човек који је живео у Палестини пре двадесет векова. То драстично мења наш живот и све смо исповедили на крштењу.

Сетите се, браћо и сестре, да смо празник Богојављења славили пре два месеца. Тада смо у Јеванђељу читали да се чуо глас Оца: Ово је Син мој љубљени, Њега слушајте. Подвигом се трудимо да ослободимо што више простора управо за Господа. Сви знамо да смо исувише оптерећени. Подвиг и пост јесу олакшање. Ослобађамо се свих могућих терета како бисмо могли да се посветимо Господу. Сваки човек који може да каже да је Исус Син Божји и да је то суштина његовог живота, тај се може назвати хришћанином. Сви смо данас дошли да се сјединимо са Господом. Тим чином ми исповедамо да желимо Сина Божијег, а не било каквог човека.

Браћо и сестре, ово су биле неке мисли које сам желео да поделим са вама, желећи да у добром подвигу наставимо ток Великог поста, како бисмо дочекали да се поклонимо тридневном Христовом васкрсењу. Амин!

У поподневним часовима с благословом Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског г. Јована, старешина Саборног храма јереј Дејан Марковић и братство Саборног храма организовало је велику литију у част и славу свих оних који су за две хиљаде година трајања Свете Цркве, дали себе, своје трудове и своје животе за победу вечне истине, слатког православља, за победу коју је Православна Црква извојевала после дуге борбе над онима који су свете иконе избацивали и протеривали из православних храмова.

У Саборном храму Успења Пресвете Богородице са почетком у 16 часова почело је свечано вечерње богослужење у част победе Православља над свим кривоверјима и шизмама. У наставку богослужења, Преосвећени Владика, свештенство града Крагујевца, градоначелник Крагујевца г. Никола Дашић, председник општине Рековац др Александар Ђорђевић, председник Скупштине града Крагујевца г. Мирослав Петрашиновић, председник Црквене општине Саборна црква г. Мирослав Брковић, помоћник градоначелника за сарадњу са црквама и верским заједницама г. Мирко Чикириз, и верни народ,

кренули су у свечану литију кроз град, носећи у рукама иконе светих на тај начин симболизујући победу Православља.

По повратку литије у храм, Преосвећени Владика одслужио је молебан, а затим је прочитан Синодикон, који је донет 843. године у Цариграду и који садржи анатему или проклетство свих јеретика, посебно иконобораца, затим похвалу за све ревнитеље православне вере. Синодикон је прочитао јерej Слободан Савић. На крају вечерњег богослужења Његово Преосвештенство Епископ шумадијски г. Јован обратио се верном народу:

– Поштовани господине градоначелниче града Крагујевца, поштовани председниче Општине Рековац, поштовани председниче Скупштине града Крагујевца, часно свештенство, преподобно монаштво, браћо и сестре! Немам друго шта да кажем осим да вам се захвалим од срца што сте данас дошли у Саборни храм Епархије шумадијске да се сви заједно Богу помолимо и посведочимо веру у Бога, веру у Цркву, веру у свете иконе. Нека вам Господ врати стоструко у љубави и нади да још више ревнујете за веру православну.

На самом почетку Васкршњег поста, Света Православна Црква обележава успомену на једну од њених победа или, речима једног Божјег угодника, не само на једну победу, већ на дугу бројаницу победа и читаву војску победилаца. Заиста, благословене и свете душе одредише овај дан да нас подсећа на многобројне победе вере наше; да нас подсете да не заборавимо; да нас охрабре да не клонемо; да нас загреју да се не охладимо и да нам отворе вид духовни да не заслепимо такви се предамо непријатељу. Недеља Православља је победа Цркве као целине, и она је тај победилац који се спомиње и прославља.

Овога дана се увек присећамо да би се загрејали надом и јасно видели Онога, то јест Христа, који се невидљиво за своју Цркву бори и толиким је победама овенчава. То је онај који је рекао: Саградићу Цркву своју и врата пакла неће је надвладати. Да, браћо и сестре, Цркву нико и никада није победио, нити ће је икада победити. Против ње су многи устајали и борили се више од 2000 године, али нажалост и данас има таквих. Ко је са Црквом водио рад никада га није добио, јер је Црква сам Господ Исус Христос, победилац греха, смрти и ђавола.

Наша Црква слави Бога који је помагао да се сачува наша вера кроз многе векове – векове борбе против разних и многобројних насилника овога света, као и против унутрашњих непријатеља. Црква је увек била војствујућа, то јест стално се борила подносећи велике жртве и проливање крви. Древни отац

Цркве је рекао да ће крв хришћана бити семе за нове хришћане. Главна победа Цркве коју се данас сећамо јесте победа над иконоборцима, то јест победа за очување Светих икона у Цркви. Та је борба трајала скоро два века. Иконоборци су проглашавали иконе идолима, а поштовање икона идолопоклонством. У беснилу душе своје, избацивали су иконе из Цркава, бацали у море, ломили и спаљивали. То су чинили и са моштима светих. Нису се устезали да из Цркве избацују и сам Крст Христов, победно знамење хришћана. Од храмова су правили своје зборнице и иза њих су остајали само окречени зидови и људски болни гласови.

Против оваквих безумних пустошења устали су сви велики и надахнути духоносци у пространом Царству Византијском, али и у другим царствима. Уз њих је стајао сав благоверни народ који је срцем осећао да су иконе изванредно помоћно средство напаћеним душама уз помоћ које се душе дижу небесима и низ које силази помоћ, утеха и благослов од Бога. Као и увек до тада, Православље је доживело тријумф над иконоборцима марта месеца 843. године. После победе Православља развила се богата теологија икона коју је започео Свети Јован Дамаскин, а наставили је Свети Никифор Цариградски, Свети Теодор Студит и Свети Фотије Велики и многи други. Победа Православља означава велики венац победа којим се кити сва Васељенска Црква.

Православље је ушло у историју српског народа као велика светлост која је синула на њу у свим порама народног живота. Пре примања Православља врло мало знамо о својој историји, а од тада се јављамо на позорници историје као зрео народ. Појавом Светог Симеона и Светог Саве постајемо и држава и Црква. Православље је прожимало све облике народног живота у обичају, понашању, моралу, браку, породицу, образовању, друштву у држави. Оно је напајало народну душу јеванђељским поимањем патриотизма и љубављу према отаџбини. Отуда у времену живимо Православљем и стално побеђујемо. У Светом Писму се веома лепо каже: Све што је од Бога рођено побеђује свет, а ово је победа која побеђује свет – вера наша. Зато верујмо и чувајмо веру нашу да би она чувала нас.

Браћо и сестре, икона је прозор у небо. То није само фотографија, већ лик преображеног човека и благодаћу Божијом овенчаног човека. Она је предокушај Царства небескога. Из иконе сија светлост која се шири из целог психофизичког света човековог, како рече један уман човек. Бог је дошао у овај свет и зато има спасења овом свету. У било каквом стању да је овај свет, никада не смемо губити наду. Има спасења, јер има Спаситеља. Некада

долазимо до велике пропасти, али знајте да што је дубља пропаст, то је већа нада спасења. За Бога никада нема никада. Држите се вере! Вера је нова нада и нова енергија. Вера никада не зна за пораз, али је вера и љубав у исто време. Вера није мржња, није освета. Зато, верујмо у Бога и молимо се Пресветој Богородици и свима светима чије иконе гледамо у храмовима и које носимо у својим срцима. Верујмо и молимо се Богу да ћемо победити све непријатеље, али је на првом месту потребно да победимо себе. Верујемо да ће Косово и Метохија остати у нама и са нама. Хвала вам на данашњој молитви и на учешћу у овој литији. Нека вас Бог благослови и чува. Будите срећни и благословени. Срећан и благословен овај Васкршњи пост; постимо га у радости, да бисмо у што већој радости дочекали најрадоснији празник Васкрсења Христовог. Бог вас благословио!

mitropolija.com